

CENA ČLOVĚKA

**19. setkání zástupců krajů
k problematice
rozvoje lidských zdrojů
Býkov, 31.10.2008**

PhDr. Zdeněk Palán, Ph.D.
Národní vzdělávací fond, o.p.s.

Motto:

**„Kdyby měly trendy pokroku jít i nadále jako doposud,
dosáhli bychom posléze toho, že by lidstvo ve svém
celku znalo „vše“,
ale každý jedinec by byl sám pro sebe zase tam,
kde byl, než proces dějin civilizace započal.“**

Milan Machovec, Smysl lidské existence, Praha 2002

?

Cena
Cena práce
Cena pracovní síly
Hodnota a cena
Hodnota člověka
Cena člověka
Člověk a vzdělávání
Vzdělávání a výkonnost NH

CENA - CENA PRÁCE

Cena je jevovým vyjádřením hodnoty, na níž má vliv mnoho faktorů, především vyjednávání mezi poptávajícími a nabízejícími subjekty.

Může se proto od hodnoty odchylovat, ale platí, že **v tendenci ceny kolísají okolo hodnoty** (výrobních nákladů).

Již 1776 Abbé Etienne Condillac in „Le Commerce et le Gouvernement considérés relativement l'un a l'autre“:

„... jestliže cena věcí závisí na jejich nepostradatelnosti, potom je přirozené, že mocně pocítovaná potřeba dodává věcem větší cenu, zatímco méně intenzívně pocítovaná potřeba ji nezvyšuje. Cena stoupá s nedostatkem a hojnost ji zmenšuje. V případě přebytku může zmizet vůbec. Nadbytečné zboží bude bezcenné, nebude-li ho nikdo potřebovat.“

Cena práce

cena pracovní síly, vyjádřená mzdou

CENA PRACOVNÍ SÍLY

Klasická ekonomie **Adam Smith** (1723-1770):
cena PS se řídí nabídkou a poptávkou (N-P).

David Ricardo (1772 –1823)

- **tržní cena** (= N-P)
- **přirozená cena** (= obnova PS – obživa + zajištění populace (fyzická obnova úbytku))

Ferdinand Lassalle (1825 – 1864) – **železný zákon mzdový**

Nárůst tržní ceny PS → zvýšení standardu → větší rozmnožování →
zvýšení nabídky PS → **pokles mezd.**

Pokles tržní ceny pod úroveň přirozené ceny → zhoršení standardu →
zvýšení úmrtnosti → pokles nabídky PS →
zvýšení mezd

Nefungovalo: s růstem blahobytu došlo k regulaci porodnosti.
**Poptávku po PS reguluje : ovlivňování spotřeby zboží
legislativní úpravy (krácení pracovní doby)**

CENA PRACOVNÍ SÍLY

Anglická ekonomie - produktivní mzdové teorie:

Cena PS se řídí produktivitou (produktivnější člověk= vyšší mzda)

Nefungovalo.

- teorie mzdového fondu

Poptávka po práci je omezena množstvím K, určeného k vydržování dělnictva.

Nefungovalo.

„Neekonomické“ názory:

Cena PS je výsledkem mocenského poměru mezi dělnictvem a podnikateli

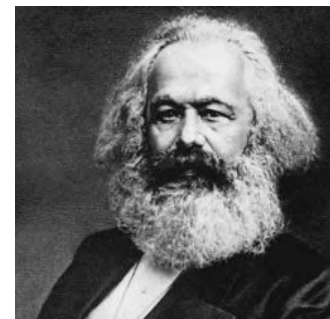
Karel Marx (1818-1883) –

Podnikatel kupuje PS dělníkovu, jejíž hodnota je stejně jako hodnota každého jiného zboží **určována počtem hodin nezbytných**

k reprodukci (viz Ricardova přirozená cena). Hodnota PS (počet hodin) je menší, než hodnota výrobku – vzniká nadhodnota; **nadpráce.**

Mzda – jako výsledek mocenského boje.

Funguje dosud (?)

CENA ZBOŽÍ – CENA PRÁCE

Moderní ekonomická věda - mzda je zvláštní případ ceny, která je **ovlivňována řadou dalších ekonomických a neekonomických činitelů i zásahy státu** (minimální mzda – Anglie 1996, sociální dávky, atp.).

Částka, kterou je zákazník ochoten zaplatit za výrobek (**PRACOVNÍ SÍLU**), nezávisí jen na jeho technických parametrech (**VZDĚLÁNÍ A PRAXI**), ale i na dalších charakteristikách, jako je prestiž či pověst výrobku (**ČLOVĚKA**), úroveň doplňkových služeb, servisu, apod. (**LIDSKÝ KAPITÁL**). Hovoříme o tzv. **vnímané (komerční) kvalitě** výrobku (**POŽADOVANÉ PRACOVNÍ SÍLE**), která se nemusí shodovat s technicky měřitelnou kvalitou (**VZDĚLÁNÍM A PRAXÍ**).

Cena práce je výsledkem

volby (spotřebitelů – stanovují poměrné ceny, vlastní - jak využijeme vlastní zdroje, vč. ochoty riskovat)

náhody (Kodeš-dnešní tenista, dtto fotbalista, herec šmíra-celebrita, lovec krokodýlů v Austrálii a ČR, Madona na západě a v Iránu)

CENA JE MECHANISMEM, UMOŽŇUJÍCÍM SMĚŇOVAT VŠEM, VŠECHNO, VŠUDE

Volba všech podle finančních i nefinančních výhod i nevýhod
různých povolání (čím vyšší osobní kapitál, tím větší šance výhodné směny).

Umožňuje se spolupráce, ponechává volba, respektování ostatních, možnost realizovat vlastní zájmy v souladu s naší tržní cenou.

CENA - VÝZNAMNÝ FAKTOR PŘI ROZHODOVÁNÍ

funkce informační (přenáší informace o poptávce, dnes usnadněno komunikací)

MÁM ŠANCI?

funkce rozdělování výhod – příjmů (rozdíl mezi tím co získám a co jsem zaplatil)

JE TO PRO MNE VÝHODNÉ?

funkce motivační (motivuje k adekvátnímu jednání dle informace o výhodnosti)

ZKUSÍM TO !

CENA ČLOVĚKA KOMUNISTY

Socialistické vlastenectví je aktivní. Neomezuje se na abstraktní hlásání lásky k vlasti, ale žádá od člověka vlasteneckou činnost, ... Lidé v socialistické společnosti se neoceňují dolary nebo rubly: jejich činy, jejich praktická práce pro blaho vlasti, jejich vytrvalost jsou tím, čím se měří cena člověka. (Ladislav Vejr: O komunistické morálce).

CENA ČLOVĚKA KATOLÍKA

Všechno bylo stvořeno, aby sloužilo člověku, a člověk Bohu, protože člověk je podobný Bohu a má nesmrtelnou duši, charakterizovanou rozumem a svobodnou vůlí.

Bývaly doby, kdy se cena člověka počítala penězi na trhu a ten trh, ověnčen aureolou samospasitelnosti, trvá dodnes.

Člověk, nazíraný mírou své úspěšnosti zůstává i nadále otrokem, poníženým ve svém nejvlastnějším lidství. Tam, kde je úspěšnější, silnější a krásnější ceněn nad bezmocného ubožáka, se však čas jakoby zastavil. (J.J. Outrata - zpravodaj farnosti p. Marie Sněžné).

CENA OTROKA

- Za dob Chammurabiho (1728-1686 př.n.l.) se pohybovala okolo 20 šekelů stříbra, což se rovnalo ceně jednoho dobytčete. Za dob Nabukadnezara se jeho hodnota zvýšila na 50 šekelů a **pokud byl otrok vyučen v nějakém řemesle, stál podstatně víc.**
- U Aztéků byly kakaové boby v 16 století používány jako platidlo (tzv. Mendozův kodex):

- čerstvé rajče	1 kakaový bob
- avokádo	3 boby.
- králík	10 bobů
- služby prostitutky	10 bobů
- otrok	100 bobů
- vykrmená krůta	100 bobů
- Cena za zdravého muže ve věku 15 až 30 let byla v roce 1650 pět až deset liber. Naději měli na jeden rok života v Brazílii a dva roky ve francouzské Luisianě. Pět liber představovalo cca **týdenní příjem řemeslníka.**

ROZDÍLNOST PŘÍSTUPŮ K CENĚ OTROKA

- Jeden otrok mohl být v Americe v roce 1770 směněn **za dvacet litrů kořalky** nebo za dva kusy látky, za použitou pušku a čtyři soudky prachu,
- Ve Spojených státech byli od půlky 19. století otroci drazí a z důvodu, aby vydrželi pracovat co nejdéle, muselo o ně být dobře postaráno. Dnes si **Indický výrobce textilu může pořídit dětského otroka za pětistícinu ceny, kterou mohl stát pracovník na plantáži v Mississippi v roce 1850.** Otroci dnes umírají při práci nebo jsou vyřazeni a degradováni fyzicky i psychicky a v momentu, kdy jim zdravotní problémy brání dále pokračovat.
- **V současnosti v Mauritánii - cca 600 tisíc otroků,** což by odpovídalo téměř dvaceti procentům celkové populace. Většina pracuje jako nevolníci, **bez nároku na mzdu.** Pokud děti slouží u žen, bývají vykleštěny.

HODNOTA A CENA

PENÍZE A ČLOVĚK

- **Člověk je egoistická bytost, jejíž snahou a smyslem života je uskutečnit svoje individuální cíle. Stát je pouhé bezpečnostní zřízení pro ochranu svobody a majetku občanů, neomezuje ovšem svobodu jedince.** (Adam Smith, Bohatství národů).
- **Peníze jsou univerzálním původcem separace, poněvadž lidský charakter proměňují v něco jiného. Člověk může být ošklivý, ale za peníze si může koupit ty nejkrásnější ženy. Peníze nás odcizují naší přirozenosti i našim bližním.**
(Marx, Rukopisy, 1844).
- **Úspěšní, bohatí , fixace na peníze – při pokusu neochota pomáhat druhým, neochota darovat. Peníze posilují individualismus, izolovanost, soběstačnost – nezávislost na komunitě.** (Časopis Science, 2006 - experiment Meadová, Goodeová)
- **Kořenem všeho zla je zbožňování peněz peníze a touha po moci.**
Benedikt XVI. 13.9.2008

CENA ČLOVĚKA JE NEVYPOČITATELNÁ.

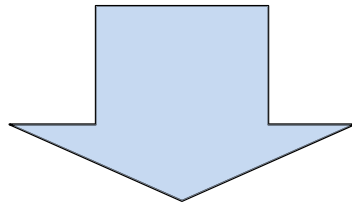
NEEXISTUJE KRITÉRIUM,

PODLE NĚHOŽ BY SE DALO POSTUPOVAT

MOŽNOSTI KRITÉRIÍ PŘI STANOVENÍ CENY ČLOVĚKA

- při náhradách za zdraví a život
- při kompenzačních úhradách
- při odškodnění za smrt
- při ukradení identity
- při stanovení ceny za léčení
- při ocenění jeho pracovní hodnoty

KOLIK STOJÍ ČLOVĚK (?)

PŘI NÁHRADÁCH ZA ZDRAVÍ A ŽIVOT

- **Pokud někoho rozsápe medvěd nebo zadává vlk budou mít jeho příbuzní nárok na 50 000 Kč ze státního rozpočtu.**
(Původní návrh ministerstva životního prostředí obsahoval sumu 25 000 Kč, poslancům bylo stydno za rezort životního prostředí a částku zdvojnásobili).
- **Centrum dopravního výzkumu v Brně vypočítalo, že průměrná cena člověka, který zemřel v roce 2000 při dopravní nehodě, je 6 700 000 Kč.**
(Zakalkulovány náklady zjištěné z nehody, škoda na vozidle, na komunikaci, odstranění následků havárie, vyšetřování, náklady soudu, náklady na zdravotní péči, náklady pojišťoven, ztráty na produkci).
- **Žena, která prodělala běžnou gynekologickou operaci v Lužické nemocnici v Rumburku s následky trvalého poškození zdraví, byla odškodněna Českou pojišťovnou v Liberci částkou 1 950 Kč.**

KOLIK STOJÍ ČLOVĚK (?)

PŘI KOMPENZAČNÍ ÚHRADĚ

- Anglický fotbalový klub Manchester United nabídl klubu Lazio Řím za hráče Pavla Nedvěda **1,67 miliardy Kč**. Německý fotbalový klub Borussia Dortmund koupil za 25 000 000 marek, tedy asi za **450 milionů Kč** Tomáše Rosického od pražské Sparty .
- Sharon Stoneovou zaplatila chudé ženě za dítě **500 000 Kč**. Polka prodala dítě do Anglie za **14 200 Kč** (ČTK 15.9.2008).
- V Osvětimi byla cena člověka vyčíslena na **800 říšských marek**.
(= cca 2 průměrné měsíční platy).
- dopravce je odpovědný až do výše **480 000 Eur** za smrt cestujícího, pokud neprokáže, že k nehodě došlo bez jeho zavinění. (= cca **12 milionů Kč**)
(Nařízení Evropského parlamentu a Rady o odpovědnosti dopravců k cestujícím po moři a na vnitrozemských vodních cestách v případě nehod (KOM(2005)0592 – C6-0057/2006 – 2005/0241(COD)).

KOLIK STOJÍ ČLOVĚK (?)

PŘI ODŠKODNĚNÍ ZA SMRT

- Zákoník práce: **Jednorázové odškodnění pozůstalých přísluší pozůstalému manželovi a nezaopatřenému dítěti, a to každému ve výši 240 000 Kč**
(rodičům zemřelého zaměstnance, jestliže žili se zaměstnancem v domácnosti, v úhrnné výši 240 000 Kč.)
- Ministerstvo obrany: Pozůstalému manželovi a dětem, případně rodičům, pokud byl voják svobodný (při úmrtí v zahraniční misi činí 120násobek minimální mzdy), ve zvláštních případech částku zvýšit až dvojnásobek; (při min. mzdě cca 8.000 Kč = cca **1 - 2 miliony Kč**)
- **Za námořníka, zahynuvšího na ruské atomové ponorce Kursk (celkem 118 životů), byla státem určena cena 7000 dolarů; = cca 119 000 Kč.**
- Hodnota atomové bomby (Nagasaki, Hirošima) vyšla **v přepočtu na jednoho mrtvého na 75 korun.**
- **Znásilnění a zavraždění čínské dívky vlivnou osobností** - úřady nabídly kompenzaci ve výši 3.000 juanů (**6.600 Kč**), později při vzniklých nepokojích zvýšily na 30.000 juanů. (ČTK 1.7.2008)

KOLIK STOJÍ ČLOVĚK (?)

PŘI UKRADENÍ IDENTITY

Mezinárodní aukce dat (Rusko, Čína, Rumunsko, ale i jinde).

Ceny:

- ukradená data z kreditky 1 \$
- přístup na účet 1000 \$
- **ukradená identita 30 000 \$**

(za rok 2007 bylo ukradeno 206 mil. identit)

CENA ČLOVĚKA SE = CENA LÉČENÍ

- Jedenadvacetiletý člověk, který trpěl leukémií, potřeboval **9 000 000 Kč** (v celonárodní sbírce se tato částka dala dohromady) (ČTK)
- Cílená molekulární terapie při léčbě rakoviny přijde **na 100 000 měsíčně.**
- Rakovina v prvním stadiu, kdy stačí operace, se pohybuje cena léčby v **desítkách tisíc** korun, ve druhém stadiu, kdy je kromě operace nutná kombinovaná léčba ozařováním a chemoterapií, jsou **to statisíce až miliony**. Třetí a čtvrté stadium již přesahují **milionové částky**
(www.medical)

KOLIK STOJÍ ČLOVĚK (?)

SUMA SUMÁRUM

- Zakoupení fotbalisty Nedvěda 1,67 mld Kč
- Smrt cestujícího v EU 12 mil.
- Mrtvý voják v ČR 1 mil.
- Africké dítě 500 000
- Mrtvý po pracovním úrazu 240 000
- Smrt policisty 200 000
- Mrtvý námořník z ponorky Kursk 119 000
- Rozsápání medvědem v ČR 50 000
- Člověk v Osvětimi 50 000
- Zastřelený spřátelenými vojsky 30 -150 000
- Smrt při pomoci policii ČR 10 – 50 000
- Mrtvá čínská dívka 6 600

KOLIK STOJÍ ČLOVĚK (?)

OCENĚNÍM JEHO PRACOVNÍ HODNOTY

- Stáj Ferrari vyplácí Michaelu **Schumacherovi 1,4 miliardy Kč/rok.**
- David **Beckham** požaduje na klubu Manchester United 160000 liber, tedy asi **9,5 milionu korun** týdně.
- Fotbalista Zinedine **Zidane** vydělává **32 milionů** korun měsíčně, Jaromír **Jágr 100 milionů** Kč ročně (čistých).
- Alexander **Ovečkin** (Washington) dostává **2 mil.** Kč za zápas.
- Pavel **Nedvěd** si v klubu Lazio Řím vydělá **8,6 milionu** korun měsíčně. Tomáš **Rosický** v klubu Borussia Dortmund **4,6 milionu.**
- **Cameron Diaz** za loňský rok vydělala 50 milionů dolarů (asi **808 milionů Kč**). **Will Smith** 80 milionů dolarů (asi **1,3 miliardy Kč**), **Johnny Depp** 72 milionů dolarů (asi **1,16 miliardy Kč**) a **Eddie Murphy** 55 milionů dolarů (asi **889 milionů Kč**).
- Britský popový zpěvák **George Michael** vyinkasoval přes **60 miliónů korun za hodinové vystoupení** na novoročních oslavách u ruského niklového magnáta Vladimira Potanina.

KOLIK STOJÍ ČLOVĚK (?)

OCENĚNÍM JEHO PRACOVNÍ HODNOTY

- **Doktor House (Hugh Laurie)** - za každou epizodu **6,7 mil. Kč.**
- **Půlhodinové vystoupení** na podnikovém večírku **Lucie Bílá - od 300 tisíc**, Karel **Gott** - od 300 tisíc , Helena Vondráčková - od 250 tisíc, Jaroslav Dušek - od 120 tisíc , Petr **Novotný - od 110 tisíc** , Marek **Eben - od 100 tisíc** , Čechomor - od 100 tisíc , Miroslav Donutil - od 100 tisíc ,... (ceny z roku 2006)
- Špičkový manažer přijde firmu až na statisíce korun měsíčně, např. generální **ředitel Komerční banky 0,6 – 1,2 mil. korun** měsíčně.
- **Ředitel velkého podniku** pobírá měsíčně plat kolem 70 000 Kč – **100 000 Kč.**
- **Pózování** ve spodním prádle nebo na akt – honorář: 500,- do **2.000,- Kč za hodinu.** Dívky- ženy 18-50 let s vyvinutým poprsím(C a více) pro erotické fotografování **nejméně 100 000/měsíc.** (Inzerát)
- **Textilní dělník** musí vystačit s platem **14 000 Kč, prodavačka - 17000 Kč** a **dělník v hutích** si vydělá kolem **18 000 korun** měsíčně.

KOLIK STOJÍ ČLOVĚK (?)

OCENĚNÍM JEHO PRACOVNÍ HODNOTY

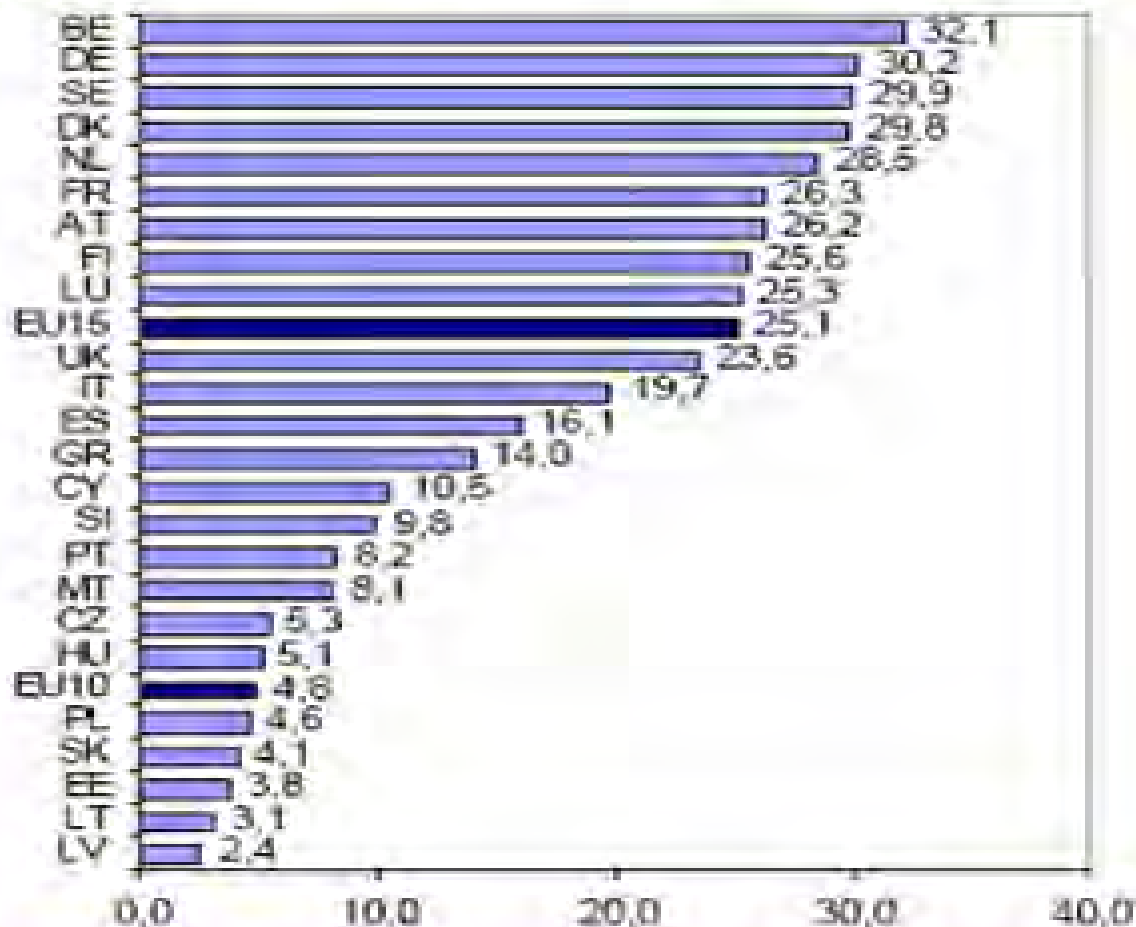
Tweens:

- **Daniel Radcliff (19)** 25 mil. \$ ročně (400 mil. Kč)
 - **Miley Cyrusová (15)** seriálová hvězdička dtto
 - **Maria Šarapovová (21)** 23 mil. \$
 - **Michelle Wie (19)** golf, Korej.imigr. 19 mil. \$
 - **Mary-Kate a Ashly Olsonovy** 15 mil. \$ - těží ze seriálu Plný dům již 15 let
 - **Jonas Brothers (20,19,15)** 12 mil. kapela s rodinnou křesťanskou image
- *
- **Ewa Farna (15)** příjem tajen
 - **Denisa Dvořáková (17)** modelka 10 mil. Kč ročně

KOLIK STOJÍ ČLOVĚK ?

RELATIVNOST JEHO PRACOVNÍ HODNOTY

Obrázek 2: Hodinové pracovní náklady v průmyslu (rok 2003, v EUR)

RELATIVNOST CENY PRACOVNÍ SÍLY

- **odle regionálního rozložení**

atímco v mimopražských krajích se variační koeficient mezd pohybuje v rozmezí 58,8 % (v kraji Vysočina) až 79,2% (v Karlovarském kraji), v hlavním městě je to 99,2 %. (ČSÚ, Ročenka 2007)

ačínající zaměstnanci v Bratislavském kraji mají o 22 procent vyšší platy než lidé v Prešovském kraji s praxí 6 až 10 let. Zaměstnanci s maturitou v Bratislavském kraji berou 23 700 Sk. Průměrný plat lidí s VŠ vzděláním v Prešovském kraji je 22 400 Sk. (průzkum společnosti Mercedes)

- **odle výše vzdělání**

zda prostředního zaměstnance se základní školou v roce 2006 byla 13.538 Kč, medián mezd středoškoláků bez maturity byl 16 825 Kč, středoškoláka s maturitou už 20 919 Kč, zaměstnance s vyšším (bakalářským) vzděláním 22 771 Kč a vysokoškoláka 30 008 Kč. **Maturita zvyšuje průměrnou mzdu o 54 % proti ZŠ, VŠ zvyšuje průměrnou mzdu o 68 % proti maturantovi.**

RELATIVNOST CENY PRACOVNÍ SÍLY

- **podle rozdílnosti pohlaví**

Rozdílnost platů mezi ženami a muži dosahuje v Česku dvaceti dvou procent (Špidla ČT 24. červen 2008)

Průměrná mzda v ČR: muži 25 tis.Kč, ženy 19 tis.Kč. (Metro 19.8.2008)

Dlouhodobě se průměrná mzda žen pohybuje zhruba na třech čtvrtinách mzdy mužů. Dochází k velmi pomalému zvyšování tohoto poměru, zatímco v roce 2000 byl 73,3 % v roce 2006 to bylo 75,4 %. (ČSÚ)

- **podle odvětví**

Nejvyšší, téměř dvojnásobné průměrné mzdy jsou dlouhodobě v odvětví finanční zprostředkování. Naopak hluboce pod průměrem jsou mzdy v odvětvích primární sféry - zemědělství, myslivost, lesnictví a rybolov a chov ryb, dále v odvětvích ubytování a stravování a ostatní veřejné, sociální a osobní služby .

Mezi odvětví s nejvyšším přírůstkem průměrných mezd patří vzdělávání – nárůst oproti roku 2000 o téměř 63%, zdravotní a sociální péče; veterinární činnosti o 62% a již zmiňované finanční zprostředkování o 55%.

(Ve zdravotnictví a vzdělávání ovšem nedosahuje průměrná mzda ani celkového průměru.) (ČSÚ, Ročenka 07).

RELATIVNOST CENY PRACOVNÍ SÍLY

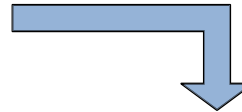
- podle poptávky na trhu práce

Český trh práce není stále dostatečně nasycen lidmi s vysokoškolským vzděláním. Zaměstnanci s nejvyšším vzděláním jsou na tom lépe než v jiných evropských zemích. Čeští vysokoškoláci berou téměř o 70 procent víc, než je průměrná mzda.

Ve Skandinávii jsou mzdy vysokoškolsky vzdělaných vyšší asi o 20 až 30 procent, než je průměrný plat. V těchto zemích je vysoký podíl lidí s nejvyšším vzděláním.

(S nedostatkem vysokoškoláků se kromě Česka potýkají také například na Slovensku, v Polsku, Maďarsku, Itálii nebo Portugalsku). (ČTK15. září 2008)

Rozhoduje i vzácnost dovedností, přizpůsobivost, zdravotní stav, optimistická motivovanost, absence mateřských pudů (ne samoživitelky), módnost celkového dojmu

RELATIVNOST CENY PRACOVNÍ SÍLY

- **podle módnosti celkového dojmu**

Rozhoduje i tzv. “dobový ideál” – předepsané tvary, souměrná postava, pružná pokožka, vlasy, mladistvý vzhled, věk 17-33, vyšší postava, „normálnost“ (cenu snižuje jakýkoliv tělesný či duševní handicap, dyslexie, dysgrafie, homosexualita, tik, neupravenost, odstávající uši, po jídání prášků, kulhání, přízvuk, zadržávání, kouření,) .

Ženy: prepubertální výraz, podvýživa, drobná brada, malý nosík, plné rty,

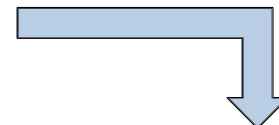
Muži: muskulární figura, dívčí tvář s ostřeji řezaným rysem, neřídnuocí kštice,

Důležitou roli hraje váha. Výzkumníci z State University v Detroitu potvrdili, že předsudky vůči lidem s nadváhou jsou na dnešních pracovištích časté zejména při rozhodování o nábore a povyšování zaměstnanců.

- **podle typu hospodaření**

Nejvyšší průměrné mzdy stále dostávají zaměstnanci v podnicích v cizích rukou – v mezinárodních korporacích či zahraničních firmách a trend ke sblížení mezd je zatím nevýrazný. Naopak nejnižší mzdy jsou v subjektech v družstevním vlastnictví či sdruženích a (?) politických stranách.

- **podle úrovně rozvoje národního hospodářství**

PRŮMĚRNÁ HODINOVÁ MZDA V EVROPĚ (V EURO, ÚDAJE ZA ROK 2006)

ZEMĚ

HODINOVÁ MZDA V EURO

ŠVÝCARSKO	33,81
ISLAND	32,37
ŠVÉDSKO	32,16
DÁNSKO	31,98
LUCEMBURSKO	31,98
BELGIE	31,58
FRANCIE	30,31
NĚMECKO	27,70
NIZOZEMÍ	27,41
FINSKO	27,39
RAKOUSKO	26,67
VELKÁ BRITÁNIE	24,47
ITÁLIE	21,39
EU 27	20,35
ŠPANĚLSKO	15,77
ŘECKO	13,37
KYPR	11,98
SLOVINSKO	11,29
PORTUGALSKO	10,97
MALTA	8,69
ČESKO	7,14
MAĎARSKO	6,34
POLSKO	6,03
ESTONSKO	5,50
SLOVENSKO	5,33
LITVA	4,21
LOTYŠSKO	3,10
RUMUNSKO	2,68
BULHARSKO	1,65

CHCEME BÝT MONTOVNOU EVROPY?

Zahraniční investice tečou hlavně do nových členských zemí. Česko si podle mezinárodních průzkumů už dva roky drží pozici sedmé nejatraktivnější země na světě pro zahraniční investory (Sondy 38/2006).

**CHCEME SE STÁT
EUROLOPATOU?**

V ČR se vztáhá 6.1% drobných, v Dánsku 28.7%. U nás se na fyzickém oděvu podílí 12% obyvatel, v Dánsku a Estonsku 32%. Na právní studii vykládáme 6x méně peněz než ve Švédsku. Na vztáhní dávíme z HDP méně než před 13 lety.

ČESKÁ HLAVA
projekt na podporu
úspěšné a technické inteligence

GENERÁLNÍ
PARTNER PROJEKTU

ŠKODA
Unipetrol
Kapsch
MOTROSTRI
MEDICAL PARTNER
40. Česká společnost pro
BENEFICIÁRNÍ PARTNER

CHCEME BÝT MONTOVNOU EVROPY?

- Podle výzkumu Eurostatu se v dospělosti vzdělává **29 procent Čechů**, což je **pátý nejhorší výsledek** ze všech 25 států Evropské unie.
- Průměrně si v zemích EU zlepšuje znalosti a kvalifikaci **42 procent dospělých**. Nejvíce v Rakousku, Lucembursku, Slovinsku nebo Dánsku, kde se mezi 15. a 64. rokem života učí přes 80 procent dospělých. Na Slovensku 60%.
- Lidé nepřijali celoživotní učení za své. Dalšímu vzdělávání není přizpůsoben ani český vzdělávací systém. Základní škola nebuduje potřebu stále se učit.

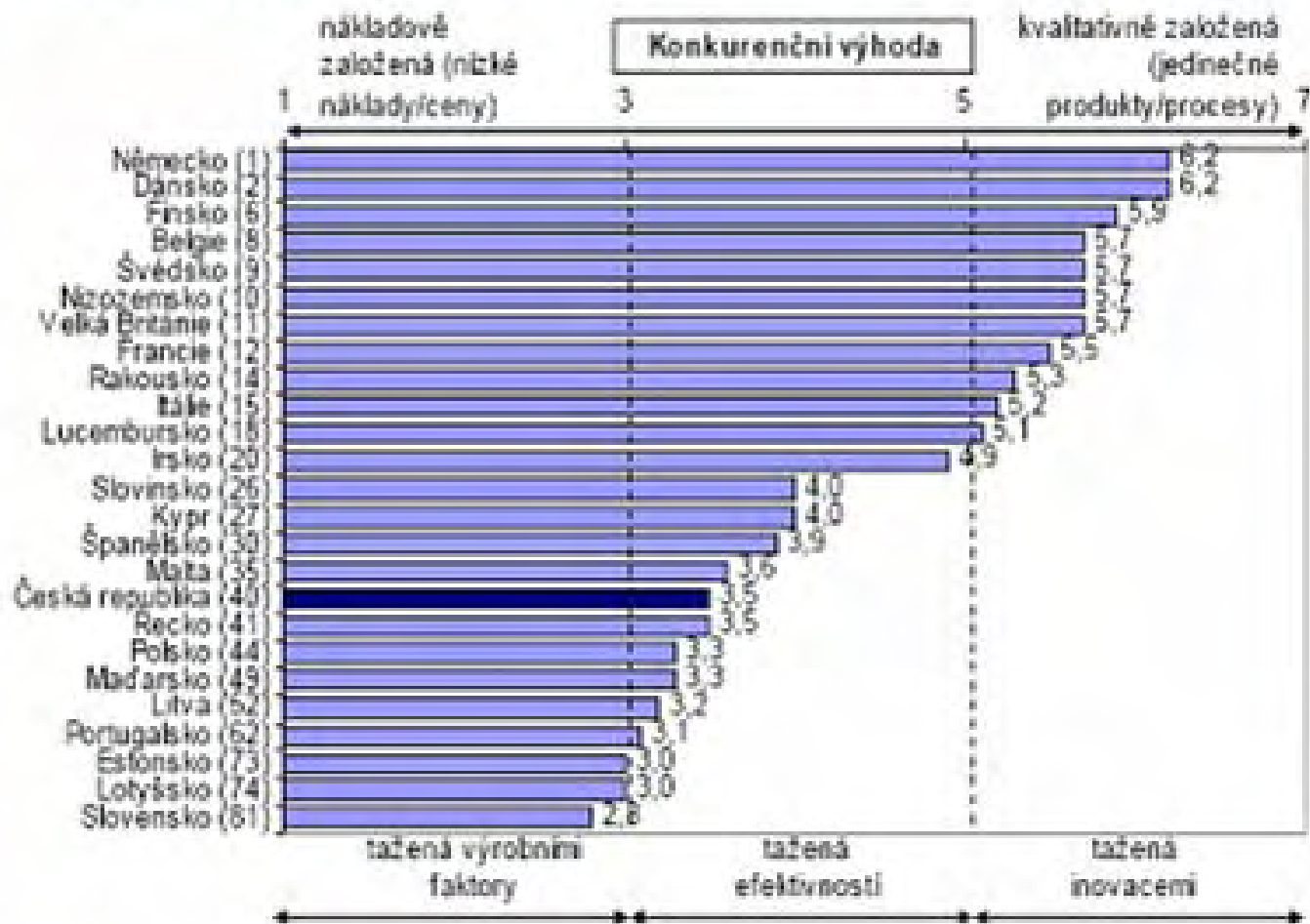
Petr Matějů: „Lidé mají stále pocit, že se bez vzdělání obejdou . ..Český pracovní trh stále ještě netlačí lidi kolik k tomu, aby se učili. **Problém je i na straně nabídky** vzdělávání, která není dostatečně otevřená“. (?)

Problém je na straně poptávky!

- Úroveň a orientace národního hospodářství
- Nedostatečná motivace
- Nezájem státu
- Nivelizace požadavků ze strany podniků
- Nízká nezaměstnanost

3 Inovací výkonnost CR a předpoklady jejího růstu

Jbrázek 1: Zdroje konkurenční výhody (rok 2004)

Poznámka: Pořadí ze souboru 104 zemí. 7 – nejlepší výsledek, 1 – nejhorší výsledek. Pramen: WEF (2004), vlastní úpravy.

BUDEME VŠICHNI VYSOKOŠKOLÁCI?

Investování do vzdělávání zvyšuje osobní potenciál, osobní kapitál, kompetentnost - zvyšuje hodnotu, cenu PS

Nákladově založená výkonnost - nízké nároky na PS, snaha o snižování nákladů (i na PS) – inovativní společnost

Výkonnost tažená inovacemi - vysoké nároky na PS, vysoká kvalifikace, vysoká cena -

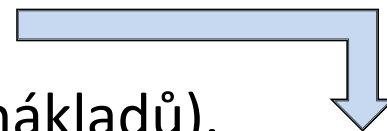
Pro člověka - potencionálního zaměstnance je vzdělání věcí volby; počet let a náročnost vzdělání = peněžní a psychické náklady (včetně alternativních).

Odhad optimální úrovně vzdělání.

Vzdělání jako signál vede zaměstnavatele i zaměstnance k rozhodnutím, která činí na základě

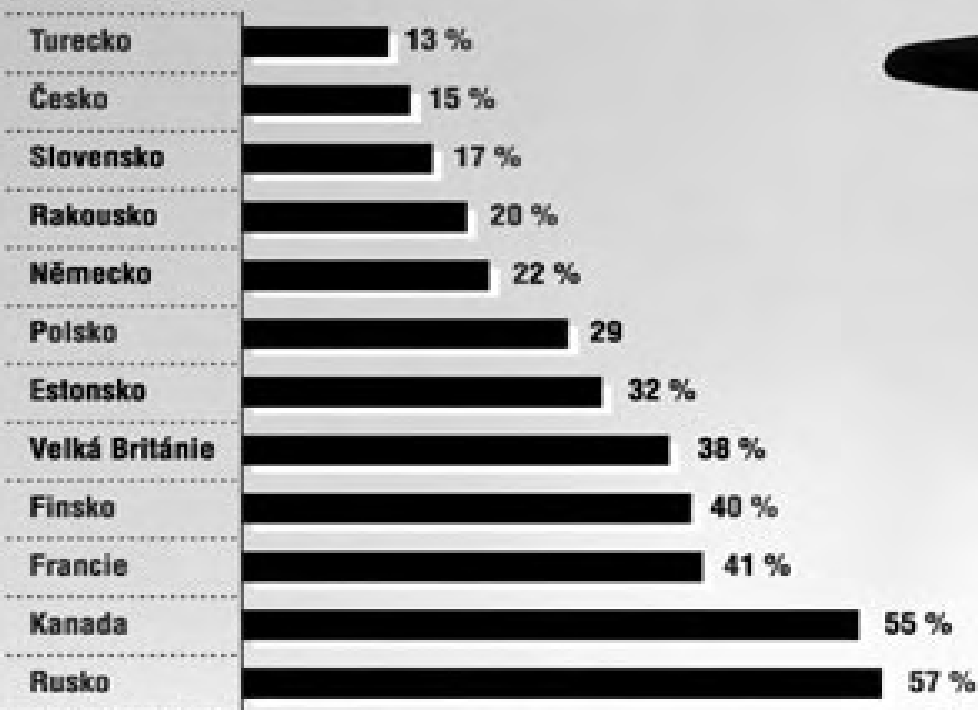
PRINCIPU MINIMAXU

(maximalizace výnosů a minimalizace nákladů).

MINIMALIZACE MINIMAXU

Podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním

Pozn.: Jde o údaje z roku 2006 o lidech s dosaženým vysokoškolským vzděláním ve věku 25 až 34 let

**„Cena člověka, přepočtená na peníze,
přesně zapadá do současného systému společnosti, kde se
všechny vztahy vyjadřují v penězích.
A z tohoto systému nelze vyjmout člověka a říci, že jeho cena se
bude vyjadřovat jinak.
Co je absurdní je celý tento systém.“
(Erazim Kohák, 2000)**

**Darwinovská evoluce (ale i Bergsonova myšlenka o tvořivé
evoluci) nám sděluje, že jsme jen souborem složitých molekul,
které aby byly schopny si zajistit před konkurencí ve svůj
prospěch, si vyvinuly schopnost spekulace.
Po několika desítkách let se naše molekuly zase rozčlení a vrátí se
tam, odkud přišly.
To je vše.**

My jsme jediní mezi organismy, kteří jsou schopni vnímat věčnost a vědí,
že svět bude pokračovat i bez nás.

**Děkuji
za neinvektivní
vyslechnutí.**